

Shri Shivaji Education society, Amravati's
Shri Shivaji Science and Arts College,
Chikhli Dist:Buldana

Report
Workshop on Sericulture
22/04/2022

Academic year: 2021-2022

Activity: Workshop on Sericulture

Aim: To make students aware to understand overall aspects of Sericulture and motivate them to start Sericulture in their Farm.

Notice: Brochure is attached with this action taken report.

Patron: Dr. Omraj S. Deshmukh

Organizer : Department of Zoology

Head : Dr. Meena Nikam

Course Coordinator : Dr. Vijayshree M. Hemke

Number of participants : 46

Action Taken

The Department of Zoology organized an add-on course in Sericulture. Most of the students are from rural area and having their own farm. It has been decided that to make students aware regarding Sericulture. On 22/04/2022 a workshop was organised

First Session- Sericulture Project visit and direct guidance by Farmer-
Mr. Dattatray Bahekar- Cocoon Entrepreneur

Second Session- Guidance by Mr. Sunildatt Phadke
Silk Development Officer, District Sericulture Department. Buldhana

Shri Shivaji Education Society Amravati's

Shri Shivaji Science And Arts College,

**Chikhli, Dist: Buldana
Department of Zoology**

Organizes

A workshop on Sericulture

Patron

Hon. Shri. Harshvardhan P. Deshmukh
President
Shri Shivaji Education Society, Amravati

Organizer

Dr. Omraj S. Deshmukh
Principal
Shri Shivaji Science & Arts College, Chikhli

Resource Person

Shri. Datta Bahekar
Silk Cocoon Entrepreneur
Kinhola

Resource Person

Shri. Sunildatt P. Phadke
Silk Development Officer
District Sericulture Department, Buldana

Date
22/04/2022
Offline
Mode

Organizing Committee

Dr. Meena T. Nikam
Prof. & Head

Dr. Vanita U. Pochhi
IQAC Coordinator

Dr. Vijayshree M. Henke
Course Coordinator

Dr. Rajendra B. Gade
Assistant Prof.

Department of Zoology
Add-on Course in
Sericulture

Schedule of Workshop

Session-I Visit to Sericulture Plant/Project

Time	Program	Resource Person
7:00 am	Departure with students	Shri. Datta Bahekar Silk Cocoon Entrepreneur Kinhola
7:30-8:30 am	Study of Mulberry Cultivation	
8:30- 11:00 am	Study of Life cycle of Silkworm, Cocoon Formation, up to marketing . Study of Establishment of Sericulture Unit	
11:30 am	Arrival with students	

Session-II Guidance of Government Scheme for Sericulture

Time	Program	Resource Person
12:00-12:10 pm	Introductory Speech	Dr Meena T. Nikam Prof & Head, Department of Zoology
12:10-12:25 pm	Principal's Address	Dr Omraj S. Deshmukh Principal Shri Shivaji Science & Arts College, Chikhli
12:25-12:35 pm	Introduction of resource person	Dr Vijayshree M. Hemke Department of Zoology
12:35-1:55 pm	Valuable & Informative talk, Presentation	Shri. Sunildatt P. Phadke Silk Development Officer District Sericulture Department, Buldana
1:55 -2:00 pm	Vote of Thanks	Dr Rajendra B. Gade Department of Zoology

Ist Session of Workshop

Field visit: Mulberry Garden

Sericulture Project Visit

Sericulture Project Study: at cocoon stage of silkworm

Guidance by Mr. Dattatray Bahekar- Cocoon Entrepreneur

IInd Session of Workshop

**Chairperson of the workshop Principal Dr. Omraj Deshmukh felicitates Mr. S.P. Phadke
Silk Development Officer. Sericulture Department, Buldhana District. MS.**

Mr. S. P. Phadke explained different Government Schemes for Sericulture

Student Participants for workshop

In the first session of this Workshop, Prof.(Dr.) Meena Nikam, Dr. Vijayshree Hemke, Dr. Rajendra Gade and the students from the department of zoology visited the silkworm rearing project of Mr. Dattatray Bahekar- Cocoon Entrepreneur at Kinhola. On this occasion, the students were able to study the transformation of all the silkworms into beautiful cocoons. At this time, Mulberry cultivation, temperature required for silkworm, humidity, care to be taken along, the market for the sale of cocoons was explained to the students.

In the second session, of the Workshop held during the course, lecture was conducted by Mr.Sunildatta Phadke. Silk Development Officer, District Silk Office Buldhana, In his presentation, Phadke unveiled the life cycle of the silkworm, different types of silk, India's global position in the silk industry, and he also highlighted a number of issues that need to be taken care of for more income. While interacting with the students, he resolved many doubts and also visited the mulberry orchard of the Shri Shivaji College premises.

Principal of College Dr. Omraj Deshmukh is always striving for the students to become more business oriented and acquire the skills required for it. Speaking from the chair, the honourable Principal said that in this age of technology farming, through this supplementary course on silkworm rearing, students should start this business with confidence by acquiring appropriate skills and taking advantage of various Government Schemes and appealed for their progress. He also said that more guidance would be given to the students through the college for making professional progress in the silk industry.

In her introductory remarks, Prof. (Dr.) Meena Nikam, Head, Zoology Department, explained the need and importance of organizing such an agricultural course. Dr. Vijayshree Hemke, Course Coordinator introduced the silk development officer, Mr.Sunildatta Phadke and moderated the program. Dr. Rajendra Gade thanked the dignitaries. Earlier in the course, a project visit was organized to impart practical knowledge of silk rearing to the students.

श्री शिवाजी महाविद्यालयात रेशीमपालन व शासकीय योजना विषयावर चर्चासत्र संपन्न

चिखली - येथील स्थानिक श्री शिवाजी महाविद्यालयामध्ये 'रेशीमकीटपालन व शासकीय योजना' या विषयावर चर्चासत्र संपन्न झाले. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.ओमराज देशमुख यांच्या मार्गदर्शना मध्ये प्राणीशास्त्र विभागात सुरु असलेल्या रेशीमकीटपालन या Add on अभ्यासक्रमा दम्यान आयोजित चर्चासत्राच्या द्वितीय सत्रात श्री सुनीलदत्त फडके रेशीम विकास अधिकारी, जिल्हा रेशीम कार्यालय, बुलडाणा यांचे विद्यार्थ्यांना रेशीमकीटपालन संबंधी विविध शासकीय योजना सांगण्यासाठी मार्गदर्शनपर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते. आपल्या सादरीकरणामध्ये

फडके यांनी रेशीमकीटकाचे जीवनचक्र उलगडून दाखविले, रेशीमाचे विविध प्रकार, रेशीम उद्योगामध्ये भारताचे जागतिक स्थान, अधिक उत्पन्नासाठी घ्यावयाची काळजी अशा अनेक बाबींवर त्यांनी प्रकाश टाकला. विद्यार्थ्यांशी संवाद साधताना त्यांनी अनेक शंकांचे निरसन केले तसेच श्री शिवाजी महाविद्यालयाच्या परिसरातील तुतीच्या मळ्यास भेट दिली. विद्यार्थ्यांनी अधिकाधिक

व्यवसायाभिमुख व्हावे व त्यासाठी लागणारे कौशल्य प्राप्त व्हावे म्हणुन महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. ओमराज देशमुख हे नेहमीच प्रयत्नशील असतात. प्राचार्य डॉ.ओमराज देशमुख यांनी अध्यक्ष स्थानावरून बोलताना, तंत्रज्ञान युक्त शेतीच्या ह्या युगात, रेशीमकीटपालन या शेतीपुरक अभ्यासक्रमा द्वारे विद्यार्थ्यांनी योग्य ते कौशल्य प्राप्त करून शासनाच्या विविध

योजनेचा लाभ घेऊन आत्म विश्वासाने हा व्यवसाय सुरु करावा आणि आपली प्रगती साधवी असे आवाहन केले. तसेच रेशीम उद्योगामध्ये व्यावसायिक प्रगती साधण्यासाठी विद्यार्थ्यांसाठी अधिक मार्गदर्शन महा विद्यालय मार्फत नेहमीच उपलब्ध करून देण्यात येईल असे सांगितले. आपल्या प्रास्ताविकामध्ये प्राणीशास्त्र विभागप्रमुख प्रा.डॉ. मीना निकम यांनी अशा शेतीपुरक अभ्यासक्रमाच्या आयोजनाची गरज आणि महत्त्व स्पष्ट केले. रेशीमकीटपालन अभ्यासक्रमाचे समन्वयक प्रा. डॉ. विजयश्री हेमके यांनी रेशीम विकास अधिकारी, सुनीलदत्त फडके यांचा परिचय करून दिला व सुत्रसंचालन केले.

प्रा.डॉ. राजेंद्र गाडे यांनी यांनी मान्यवरांचे आभार मानले. तत्पुर्वी या अभ्यासक्रामामध्ये विद्यार्थ्यांना रेशीमपालनाचे प्रत्यक्ष ज्ञान देण्यासाठी प्रकल्प भेट आयोजित करण्यात आली होती. या चर्चा सत्राच्या प्रथम सत्रामध्ये किन्होळा येथील प्रगतीशील शेतकरी दत्ताभाऊ बाहेकर यांच्या शेतातील रेशीमकीट पालनाच्या प्रकल्पास प्राणीशास्त्र विभागाचे प्रा.डॉ. मीना निकम, प्रा.डॉ. विजयश्री हेमके, प्रा.डॉ.राजेंद्र गाडे आणि विद्यार्थ्यांनी भेट दिली. याप्रसंगी सर्व रेशीमकीटकांचे अतिशय सुंदर अश्या कोषांमध्ये रूपांतर झालेल्या अवस्थेचा अभ्यास विद्यार्थ्यांना करता आला. यावेळी तुतीची लागवड करणे, रेशीम अळी साठी लागणारे तापमान, आर्द्रता, सोबतच घ्यावयाची काळजी, कोषणा विक्रीसाठी मार्केट अशा सर्व बाबी विद्यार्थ्यांना स्पष्ट करून सांगण्यात आल्या.

रेशीमपालन व शासकीय योजनेवर चर्चासत्र

श्री शिवाजी महाविद्यालयात चर्चासत्राचे आयोजन

सकाळ वृत्तसेवा

चिखली, ता. २७ : येथील स्थानिक श्री शिवाजी महाविद्यालयामध्ये रेशीम कीटपालन व शासकीय योजना या विषयावर चर्चासत्र झाले. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. ओमराज देशमुख यांच्या मार्गदर्शनामध्ये प्राणीशास्त्र विभागात सुरु असलेल्या रेशीम कीटपालन या अभ्यासक्रमादरम्यान आयोजित चर्चासत्राच्या द्वितीय सत्रात सुनीलदत्त फडके रेशीम विकास अधिकारी, जिल्हा रेशीम कार्यालय, बुलडाणा यांचे

विद्यार्थ्यांना रेशीम कीटपालन संबंधी विविध शासकीय योजना सांगण्यासाठी मार्गदर्शनपर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते. सादरीकरणामध्ये श्री. फडके यांनी रेशीमकीटकाचे जीवनचक्र उलगडून दाखविले, रेशीमाचे विविध प्रकार, रेशीम उद्योगामध्ये भारताचे जागतिक स्थान, अधिक उत्पन्नासाठी घ्यावयाची काळजी अशा अनेक बाबींवर त्यांनी प्रकाश टाकला. विद्यार्थ्यांशी संवाद साधताना त्यांनी अनेक शंकांचे निरसन केले तसेच श्री शिवाजी महाविद्यालयाच्या परिसरातील तुतीच्या मळ्यास भेट दिली. प्राचार्य डॉ.ओमराज देशमुख यांनी अध्यक्षस्थानावरून

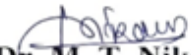
बोलताना, तंत्रज्ञान युक्त शेतीच्या या युगात, रेशीमकीटपालन या शेतीपुरक अभ्यासक्रमा द्वारे विद्यार्थ्यांनी योग्य ते कौशल्य प्राप्त करून शासनाच्या विविध योजनेचा लाभ घेऊन आत्मविश्वासाने हा व्यवसाय सुरु करावा आणि आपली प्रगती साधवी असे आवाहन केले. प्रास्ताविकात प्राणीशास्त्र विभागप्रमुख प्रा. डॉ. मीना निकम यांनी अशा शेतीपुरक अभ्यासक्रमाच्या आयोजनाची गरज आणि महत्त्व स्पष्ट केले. रेशीमकीटपालन अभ्यासक्रमाचे समन्वयक प्रा. डॉ. विजयश्री हेमके यांनी रेशीम विकास अधिकारी, सुनीलदत्त फडके यांचा परिचय करून दिला व सुत्रसंचालन केले. प्रा. डॉ.

चिखली : कार्यक्रमात उपस्थित मान्यवर.

राजेंद्र गाडे यांनी यांनी सर्व मान्यवरांचे आभार मानले. चर्चासत्राच्या प्रथम सत्रामध्ये किन्होळा येथील प्रगतीशील शेतकरी दत्ताभाऊ बाहेकर यांच्या शेतातील रेशीमकीट पालनाच्या प्रकल्पास प्राणीशास्त्र विभागाचे प्रा. डॉ. मीना निकम, प्रा. डॉ. विजयश्री हेमके, प्रा.

डॉ. राजेंद्र गाडे आणि विद्यार्थ्यांनी भेट दिली. कार्यक्रमाच्या यशस्वितेसाठी जगदीश वारे व रहीम शेख यांनी विशेष परिश्रम घेतले. रेशीमपालनाच्या अभ्यासक्रमासाठी महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद लाभला.

Dr. M. T. Nikam
Prof. & Head

Department of Zoology
Shri Shivaji Sci. & Arts College
Chikhli, Dist. Buldana 443201

Dr. V. M. Hemke
Course Coordinator
Dr. Mrs. V. M. Hemke
Asstt. Prof. in Zoology
Shri Shivaji Sci. & Arts College
Chikhli, Dist. Buldana

Dr. O. S. Deshmukh
Principal
Shri Shivaji Sci. & Arts
College Chikhli, Dist. Buldana